

Prikaz knjige DAS PLENTERPRINZIP (prebiralno načelo) avtorja Heinricha Reiningerja, ki je izšla v založbi Leopold Stocker, Graz - Stuttgart, 2000

Avtor knjige Das Plenterprinzip je mednarodno priznan zagovornik prebiralnega gozda. Le-tega je pretežni del svoje aktivne dobe razvijal in uspešno oblikoval v prostranih gozdovih samostana Schlögl v severozahodnem predelu Avstrije. V štiri desetletja dolgi dobi je postopoma spreminjal "gozd starostnih razredov" v prebiralni gozd in svoja opazovanja, izkušnje ter gospodarske uspehe celostno prikazal v obravnavani publikaciji. Avtor hkrati naslanja svoja razmišljanja na nad 170 virov iz literature in poizkuša uspešno razvijati zgodovinski pogled na temo prebiralnega gozda, na njegovo prebiralno vlogo in na z njo v Evropi tesno povezano tehnologijo premene "gozda starostnih razredov" v naravi prijaznejšo tvorbo, imenovano prebiralni gozd. Delo je zanimivo z različnih zornih kotov: z zgodovinskega in še posebej s perspektive ravnanja z gozdom v prihodnosti, ko bo pravi, naravnejši gozd postopoma in zagotovo tudi v Avstriji zamenjal nevarnega bolnika, imenovanega "gozd starostnih razredov", ki povzroča vrsto negativnih stranskih učinkov v sookolju in v gospodarstvu. Avtorjeva velika prednost pri oblikovanju vsebine knjige so njegove praktične izkušnje in opazovanje, kako se gozd domala pol stoletja pred njegovimi očmi spreminja v naravi prijaznejšo tvorbo, ki ni le naravnejša, temveč je hkrati tudi gospodarsko trajnostno zanimivejša. V knjigi je podan poizkus celostnega dojetja teorije prebiranja. Pri tem se avtor močno naslanja na zakonitosti v življenju pragozda. Poizkuša dojeti pragozd, njegovo naravno, strukturno oblikovano biosubstanco kot neprekosljivo uspešno stvarstvo narave. Pri tem pa si dovoli po kognitivni poti vplivati na to naravno strukturirano biosubstanco, in sicer v mejah naravnosti, brez krnitve ostalih funkcij gozda, poudarja pa njeno kakovost. Torej uspešen poizkus optimiranja številnih naravnih funkcij gozda, kamor spada tudi funkcija lesne substance pri razširjeni potrebi človeške družbe. Avtor prihaja po tej poti do teoretičnega in praktičnega spoznanja o celostni gospodarski premoči prebiralnega principa v ravnanju z gozdom. Pri vsem tem pa poudarja "avtomatizacijo vseh funkcij" na poti nege z naravno pomočjo matičnega drevja v gozdnih sestojih. Torej tudi samodejna zaščita (samozaščita) s pomočjo čim samodejnejše nege gozda.

Avtorju za vse omenjeno ne bi bilo potrebno napisati nad 230 strani teksta. Vendar je to moral storiti, da bi gozdarstvu z nevarno boleznijo, "gozdom starostnih razredov", s prepričljivo in zajeto injekcijo omogočil spregledanje in uspešno ozdravitev. Vsebinsko je knjiga smotno razdeljena na naslednja bistvena poglavja:

- Prebiralni gozd oz. prebiralno načelo
- Struktura gozdne biosubstance - več kot ideološka utvara
- Pota premene
- Prikaz uspešnih primerov premene skozi zgodovino v sedanjost

Kot povzetek k točkovnemu kontaktiranju gozdarja z naravo v prebiralnem gozdu je treba poudariti naslednje:

V točkovno strukturiranem gozdu izstopajo samodejni varovalni mehanizmi, ki zagotavljajo mnogomamenski uspeh. Predpogoj pri tem pa je razvijanje visoke ravni točkovnega kognitivnega načela. To poudarjam, da bi opozoril na to, kako nevarno in uničujoče je "kmečko prebiranje" v gozdu, ki je v preteklosti uničevalo gozdove in ki jih na žalost uničuje še danes. Točkovni, kognitivno uravnavan sistem je zagotovilo za uspeh. V Sloveniji imamo veliko elitnih primerov pa tudi težke spodrsllaje iz preteklosti in iz sedanjega časa, kar je za Slovenijo sramotno. Knjiga opozarja na svetle točke v Avstriji in na uspešni začetek, ki bo zagotavljal uspeh tudi v bodoče, če bo le njegova pot v bodočnost postopna, kognitivna. To pa bo le, če bo spoštovan princip točkovnega, v naravi organsko vgrajenega izvajanja z vso odgovornostjo, ne le s strani gozdarja, temveč tudi s strani slehernega prebivalca in še posebej politika.

prof. dr. Dušan Mlinšek